



MTÜ Eesti Muuseumiühingu (registrikood 80101525) üldkoosolek Eesti Rahva Muuseumis

05. juunil 2026. aastal

Koosoleku algus: kell 11.00, koosoleku lõpp kell 12.40

Koosolekul osales **158 EMÜ liiget (75 kohal, 83 volitusega)**

Protokollile on lisatud: **EMÜ tegevus- ja majandusaasta aruanne 2025, revisjonikomisjoni aruanne, osalenute ja volitusega osalenute nimekiri ja üldkoosoleku slaidid**

Päevakord

1. Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine
2. EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 2025
3. Revisjonikomisjoni aruanne
4. Uue arengukava vastuvõtmine
5. EMÜ juhtimismudeli arutelu
6. Uue juhatuse liikme valimine
7. Ülevaade 2026. aasta tegevustest
8. Jooksvad küsimused

1. Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine

Koosoleku avas EMÜ esimees Merily Marienhagen. Merily Marienhagen tegi ettepaneku valida koosoleku juhatajaks Merily Marienhageni ja protokollijaks Anu Viltropi. Samuti tutvustas Merily Marienhagen üldkoosoleku päevakava ning tegi ettepaneku, et tänasel koosolekul hääletame käetõstmisega.

EMÜ-l on 447 liiget, seega on 158 liikmega üldkoosoleku kvoorum koos.

Otsus: Kõik osalejad olid ettepanekutega nõus.

2. EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 2025

Merily Marienhagen tutvustas ühingu 2025. aasta tegevusi.

EMÜ liikmeskond on kasvutrendis: 2025. aasta alguses oli 411 liiget, 2024. aasta lõpus 433 liiget.

Liikmenimekirjal hoitakse silma peal ning arvestatakse regulaarselt välja liikmeid, kes on selleks ise soovi



avaldanud ning need, kel on üleval enam kui kaks aastat liikmemaksu võlga. 2025. aastal kogutud liikmemaksu summa moodustab 92 % liikmeskonna liikmemaksust.

Mullu läbiviidud liikmeküsimustik viitab, et liikmete hinnangul EMÜ kasvab ja areneb.

EMÜ juures tegutsevad aktiivselt töögrupid: koguhoidjate ühendus, muuseumipedagoogid, turundajad, muuseumipoe haldajad, näituste kuraatorid ja projektijuhid ning personalitöö töögrupp.

13. juunil 2025 toimus ühingu üldkogu Filmimuuseumis. Eelmise aasta lõpus soovis juhatusest taanduda Ilze Salnaja-Värv ning juhatuse jätkas viieliikmelisena koosseisus: Kerttu Männiste, Merily Marienhagen, Kaie Jeaser, Kristi Paatsi ja Karen Jagodin. Möödunud aastal kandis juhatuse esimehe rolli Kerttu Männiste. Doktoriõpingute tõttu pani ta 2026. aasta kevadel ameti maha ning jätkab juhatuse liikmena. Alates kevadest on juhatuse esimees Merily Marienhagen. Tegevjuhina jätkab Anu Viltrop, raamatupidajana Maris Kutti.

2025. aastal jätkasime oma huvikaitse võimekuse arendamist. Muuhulgas valmisid avalikud poliitikasoovitused ja seisukohavõtted (nt KOV valimiste teemal; muuseumihariduse teemal) ning palga ja tööõnne raport. Sügisel viisime läbi kõrghariduse teemalise miniuuringu, mida tutvustasime nii valdkonnale kui ka ülikoolidele. EMÜ juhatuse ja tegevmeeskonna sulest ilmus hulgaliselt arvamuskäsitlusi. Osalesime arvamuskäsitluse festivalil ning korraldasime koostöös muuseumide aastaauhindade sündmust. 2025. aastal vedas muuseumiühing muuseumide aastaauhindade statuudi uuendamise protsessi. 17. novembril korraldasime kogude töö ning pärandihoidla teemade avalikkusele tutvustamiseks uudishimupäeva.

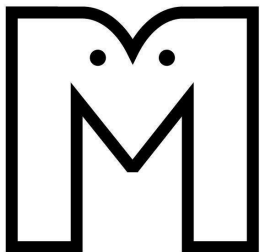
EMÜ esindajad osalesid mitmete töögruppide ja komisjonide töös ning muuseuminõukogus.

2024. aastal jätkas EMÜ oma traditsiooniliste sündmuste korraldamisega. Kevadretk toimus 5.-6. mail, sihtpunktiks Peipsi äärne kant. Osales 36 muuseumitöötajat.

EMÜ viis 2025. aastal läbi 14 koolitust. Koolitustel osales kokku 209 inimest. Koolitusteemade valikul on arvesse võetud EMÜ arengukava, koolitusvajaduste küsimustikku ning iga koolituse tagasisideküsimustikus väljatoodud vajadusi ja teemasid. Koostöös Creativity Labiga toimuv Muuseum 3.0 koolitus- ja arenguprogrammi lükkus 2026. aastasse. Koostöös Eesti Keele kul Teise Keele Õpetajate Liiduga käivitasime koolitus- ja arenguprogrammi "Avatud õpiruum". Programmi ava-aastal sündis 11 lõimitud aine- ja keeleõppe muuseumitundi.

22.-23. septembril korraldasime koostöös ICOM Eestiga konverentsi "Pärand ja poliitika. Muuseumid polariseeruvad ühiskonnas" Konverents toimus Haapsalus koostöös Haapsalu ja Läänemaa muuseumidega.

17. mail toimus muuseumiöö, teemaks "Öös on raamatut!" Osales üle 220 muuseumi ja mäluasutuse. Muuseumiööd külastas üle 66 000 inimese. 2026. aasta muuseumiöö teema valisid taaskord muuseumitöötajad ise. Selleks sai "Öös on hääli!"



Jätkus ajakirja Muuseum väljaandmine.

Jätkus rahvusvaheline tegevussuund. EMÜ on Euroopa muuseumide organisatsioonide võrgustiku (NEMO) liige. EMÜ oli esindatud NEMO üldkogul ja aastakonverentsil.

Muuseumide aastaauhindade konverentsi ja galat korraldas Tartu Linnaajaloo Muuseum. Muuseumiühing andis üle ka oma eriauhinna: aasta muuseumitöötaja ehk terava pliatsi pälvis Maria Smorževskihh-Smirnova.

2025. aasta Muuseumisõber on Reet Linna.

3. Revisjonikomisjoni aruanne

Eesti Muuseumiühingu (EMÜ) revisjonikomisjon koosseisus Eve Otsavel, Eve Kasearu ja Tõnu Pani revideerisid ühingu 2025. aasta majandusaasta aruande dokumente EMÜ kontoris 20. mail 2026.

Revisjonikomisjoni arvamus:

- Eesti Muuseumiühing on majandanud ennast 2025. aastal jõukohaselt. Aktiivselt on taotletud tegevustoetust kultuuriministeeriumilt ja Kultuurkapitalilt, tegeletakse veel täiendavate rahastusallikate otsingutega.
- Majandusarvestust kulude ja tulude üle on peetud.
- Eesti Muuseumiühingu juhatus on töötanud liikmete huvi silmas pidades.
- Erinevad valdkondlikud töögrupid on hoogsalt toimetamas ja on tekkinud ka uus rohealade võrgustik
- 2025.a. on oldud varasemast aktiivsemad ja tegevused on varasemast enam ajakirjanduses ja mujal avalikkuses kajastamist leidnud

Revisjonikomisjon soovib võimalikult kiiresti üle minna elektroonilisele liikmetuvastuse süsteemile, panna EMÜ uudiskirjad üles ühingu kodulehele ning vaadata üle oma raha- ja raamatupidamise turvaprotokollid, et vältida pettusskeemide löögi alla sattumist.

Seejärel tegi Merily Marienhagen ettepaneku panna 2025. aasta tegevus- ja majandusaruanne hääletusele. Vastuhääli ja erapooletuid ei olnud, ettepanek võeti vastu ja aruanne kinnitati.

Üldkoosoleku otsus:

Kinnitada 2025. aasta tegevus- ja majandusaruanne.

4. Uue arengukava vastuvõtmine

Anu Viltrop tutvustas lühidalt uue arengukava valmimise protsessi ning selle sisu.



Seejärel tegi Merily Marienhagen ettepaneku panna arengukava hääletusele. 155 liiget on arengukava vastuvõtmise poolt, kolm olid erapooletud. Vastuhääli ei olnud.

Üldkoosoleku otsus:

Kinnitada EMÜ arengukava aastateks 2027-2032.

5. EMÜ juhtimismudeli arutelu

Karen Jagodin tutvustas EMÜ praegust juhtimismudelit. EMÜ kõrgeim organ on üldkoosolek, mis koguneb kord aastas. Ühingu igapäevast tööd korraldab juhatus, mis põhikirja järgi koosneb 5-9 liikmest. Ühingul on võimalik võtta tööle tegevmeeskonna liikmeid. Nii on juhatus võtnud tööle täiskohaga tegevjuhi. Juhatuse liikmed on vabatahtlikud, kes ei saa oma töö eest tasu ja teevad seda muu töö kõrvalt. Samasugune mudel hetkel kindlasti jätkub - minimaalselt uue üldkoguni.

Samas on EMÜ viimastel aastatel kiiresti arenenud ja selgelt muutunud. Seetõttu ei tunne vabatahtlik juhatus, et nende panus oleks kooskõlas tegevjuhi ootustega.

Võimalikud variandid EMÜ juhtimiseks:

- jätkata nagu täna
- liikuda üheliikmelise juhatuse ja volinike kogu formaadi poole
- volinike kogu on pigem üheliikmele juhatusele mitteformaalsem tugi.

Praegune juhatus on välistanud juhatuse, kus üks liige oleks tasutatud ja teised mitte. Üldkogu on seadusest tulenev formaat mittetulundusühingu juhtimiseks ja see jääb igal juhul alles. Järgnes väga elav arutelu.

Ettepanek: kui on soovi juhtimismudelit muuta, oleks esimene võimalus panna see 2027 üldkogul hääletusele koos uue juhatuse / nõuandva kogu / volinike esinduse valimisega. Sellele peaks eelnema aasta aega kestev liikmeid kaasav protsess õige mudeli leidmiseks. Merily Marienhagen tegi seejärel ettepaneku panna hääletusele, kas on liikmetel on põhimõtteline nõusolek võtta arutamiseks EMÜ juhtimismudeled ning kujundada seisukoht 2027. aasta üldkoguks. Järgnes käetõstmisega hääletus. 150 liiget oli poolt, kaheksa liiget jäi erapooletuks. Vastuhääli ei olnud.

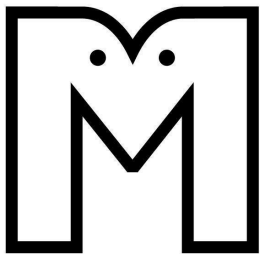
Üldkoosoleku otsus:

Jätkata arutelusid liikmetega, et kujundada seisukoht, milline peaks olema EMÜ juhtimismudel.

6. Uue juhatuse liikme valimine

Juhatusse võib põhikirja järgi kuuluda 5-9 liiget.

Ilze Salnaja-Värv on esitanud avalduse juhatuse liikme kohalt taandumiseks. Seega on EMÜ juhatus hetkel viieliikmeline.



Aasta jooksul eesolevate teemade paremaks haldamiseks on juhatus teinud ettepaneku üheks aastaks juhatuse liikmete arvu suurendada. Oma nõusoleku EMÜ juhatuse liikmeks kandideerida on andnud Eesti Tervisemuuseumi tugiteenuste tiimi juht Age Luiga, kes end liikmetele koha peal põgusalt tutvustas. Merily Marienhagen küsis, kas saalis on veel juhatuse liikmeks kandideerida soovijaid. Enda soovist andis kohapeal märku Vabamu peavarahoidja Liisi Ploom.

Järgnes hääletus - kõigepealt Age Luiga, siis Liisi Ploomi kandidatuuri üle otsustamiseks.

Üldkoosoleku otsus

Üldkogu rahuldab Ilze Salnaja-Värv sooviavalduse juhatuse liikme kohalt taandumiseks. Age Luiga poolt hääletas 156 liiget, üks oli erapooletu ja üks hääletas vastu. Liisi Ploomi kandidatuur kiideti ühehäälselt heaks. Volitused kehtivad järgmise üldkoguni.

Ülevaade 2026. aasta tegevustest

Anu Viltrop andis kiire ülevaate 2026. aasta tegevustest. Liikmeskond jätkuvalt kasvab, maikuu seisuga on ühingus 447 liiget. Lõpusirgel on liikmeandmebaasi arendus.

Tööd jätkavad valdkondlikud töögrupid: EMÜ on meelsasti valmis võõrustama-korraldama uusi püsivamaid ja ajutisemaid töögrupe.

2026. aastal on jätkuvalt fookuses huvikaitse tegevusi, sh kirjutame avalikkusele muuseumide teemadel, valmimas on palga ja tööõnne raport, jätkame museoloogia alase kõrghariduse teemadega. Korraldasime taas aeglase vaatamise päeva, et kasvatada teadmist muuseumist kui vaimse heaolu paigast - pikemaks eesmärgiks on sotsiaalse retsepti raames kultuuriretsept. Käimas on muuseumide tuleviku visioneerimise uuring. Sügisel on plaanis uudishimupäeva korraldamine, osaleme ka arvamusefestivalil. Koostöös muinsuskaitseametiga jätkub töö muuseumide aastaauhindade statuudi uuendamiseks.

Kevadretk toimus 5.-6. mail Saaremaale, osales 32 inimest. Toimunud on juba kümme koolitust, sügisel jätkame. Koostöö Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liiduga jätkub.

28.-29. septembril toimub EMÜ ja ICOM Eesti konverents Tartus ERMis, seekord on teemaks "Ruumist kohaks: kogemus, mälu ja võim muuseumis".

16. mail toimus muuseumiöö, seekordseks teemaks oli "Öös on hääli!". Osales ligi 200 muuseumit ja mäluasutust. Muuseumiööd külastas 64 000 inimest. Muuseumiöö meedikajastus ulatus enam kui 5 miljoni inimeseni. Muuseumiööd vedas projektimeeskond koosseisus Hannele Känd, Dagmar Lamp ja Heidi Ruul.

Jätkub koostöö NEMOga. Meie partneriteks on ka Muinsuskaitseamet, Kultuuriministerium, Muuseumide Liit, Raamatukoguhoidjate ühendus ja ICOM Eesti rahvuskomitee.



Muuseumide aastaauhindade üritus toimus 12. veebruaril Rakveres, korraldajaks Virumaa muuseumid. Muuseumiühing jätkas eriauhinna väljaandmist, sel aastal päris terava pliatsi ehk aasta muuseumitöötaja auhinna Agnes Aljas.

Tutvustasime ka 2026. aasta tulude ja kulude prognoosi.

8. Jooksvad küsimused

Tarmo Kerstna soovis uurida, miks koolimuuseumidele enam eraldi tegevusi, sh seminare ja kohtumisi, ei toimu. Anu Viltrop vastas, et muuseumiühingul on põhimõtteline valmisolek olemas koolimuuseumide töögrupi tegemisi toetada, kuid ootame liikmete seast ideid ja initsiatiivi.

Helena Risthein palus sõna ning soovis uurida, kuidas tähistatakse Johann Köleri 200. sünniaastapäeva. Leppisime kokku, et Helena Risthein suhtleb sel teemal lõunasöögi ajal Viljandi muuseumi juhi Anu Rannuga.

Protokollija: Anu Viltrop

Koosoleku juhataja: Merily Marienhagen

Allkirjastatud digitaalselt